

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Emila Franciscyho a členiek senátu JUDr. Daniely Sučanskej a JUDr. Eleny Siebenstichovej, v právnej veci žalobcu **P.**, bývajúceho v R., zastúpeného JUDr. P., advokátom so sídlom v Ž., proti žalovanej **S.**, so sídlom v B., **o ochranu osobnosti a náhradu škody**, vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 9 C 297/2001, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 28. februára 2006 sp. zn. 8 Co 450/2005, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **z a m i e t a .**

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa „žalobou o ochranu osobnosti a o náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe“ domáhal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu náhradu škody v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“), a ďalej náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu bola spôsobená neoprávneným zásahom do jeho osobnosti (§ 13 Občianskeho zákonníka). Výšku požadovanej náhrady škody vyčíslil sumou 6 980 Sk; náhradu nemajetkovej ujmy za zásah do osobnosti požadoval v sume 300 000 Sk. Na odôvodnenie žaloby v časti požadovanej náhrady škody žalobca uviedol, že uznesením vyšetrovateľa KÚVP v Žiline z 21. septembra 2000 ČVS: K. bolo voči nemu vznesené obvinenie a začaté trestné stíhanie pre trestný čin porušovania domovej slobody

v spolupáchateľstve a pokusu trestného činu ublíženia na zdraví v spolupáchateľstve. Žalobca bol uznesením Okresného súdu Žilina z 22. septembra 2000 sp. zn. 17 Tp 83/2000 vzatý do väzby, avšak uznesením Okresného prokurátora v Žiline z 24. októbra 2000 sp. zn. 1 Pv 1176/2000 bol z väzby prepustený s odôvodnením, že dôvody väzby pominuli. Následne bolo právoplatným uznesením vyšetrovateľa KÚV PZ v Žiline z 27. októbra 2000 ČVS: K. trestné stíhanie žalobcu zastavené, lebo sa nepreukázalo, že by skutok spáchal žalobca. Žalobcom požadovaná suma 6 980 Sk mala predstavovať náhradu škody spôsobenej „rozhodnutím o väzbe“, ktorú mu žalovaná odmietla nahradiť. Na odôvodnenie žaloby v časti požadovanej náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle § 13 Občianskeho zákonníka žalobca uviedol, že o jeho zadržaní, vzatí do väzby a obvinení bola verejnosť okamžite informovaná „prostredníctvom popredných predstaviteľov rezortu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v najsledovanejších médiách s celoštátnou pôsobnosťou“, a to nielen s dosahom na malomestské prostredie miesta jeho bydliska, ale tiež na celú Slovenskú republiku. Tým došlo k zásahu do jeho osobnosti; za vzniknutú nemajetkovú ujmu mu patrí náhrada 300 000 Sk.

Okresný súd Žilina rozsudkom zo 17. apríla 2002 č.k. 9 C 297/01-75 o nároku žalobcu na náhradu škody vo výške 6 980 Sk v zmysle zákona č. 58/1969 Zb. rozhodol tak, že žalobcovi priznal túto náhradu vo výške 3 490 Sk a vo zvyšku žalobu zamietol. Rozhodnutie v tejto časti odôvodnil tým, že žalobcov majetok sa nesprávnym úradným postupom orgánov štátu zmenšil tým, že v dôsledku nezákonných rozhodnutí štátnych orgánov mu bola zastavená dávka sociálnej pomoci. Súd prvého stupňa považoval žalobu za opodstatnené podanú aj pokiaľ ide o druhý žalobcom uplatnený nárok – na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka. So zreteľom na okolnosti nezákonnosti vznesenia voči žalobcovi smerujúcich obvinení a následné neoprávnené obmedzenie jeho osobnej slobody dospel súd prvého stupňa k záveru, že do osobnosti žalobcu bolo zasiahnuté tak závažným spôsobom, že mu patrí náhrada spôsobenej nemajetkovej ujmy vo výške 300 000 Sk.

Na odvolanie žalovanej Krajský súd v Žiline rozsudkom zo 17. júna 2003 sp. zn. 8 Co 1713/2002 výroky rozsudku súdu prvého stupňa vo veci samej, ktorými bolo žalobe vyhovené, potvrdil ako vecne správne. Stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi, ku ktorým dospel okresný súd a samostatným výrokom vyslovil, že proti jeho rozhodnutiu je prípustné dovolanie (§ 238 ods. 3 písm. a/ O.s.p. vo vtedy účinnom znení).

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala žalovaná dovolanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 27. júla 2005 sp. zn. 5 Cdo 150/2003 jej dovolanie proti tomuto rozsudku v časti priznanej náhrady škody vo výške 3 490 Sk zamietol; v časti priznanej náhrady nemajetkovej ujmy 300 000 Sk napadnutý rozsudok zrušil a vec v rozsahu zrušenia vrátil Krajskému súdu v Žiline na ďalšie konanie. Na odôvodnenie výroku, ktorým bolo dovolanie zamietnuté, dovolací súd uviedol, že dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu vo výroku o náhrade škody vo výške 3 490 Sk nespočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Na odôvodnenie druhého výroku svojho rozsudku dovolací súd uviedol, že rozhodnutie odvolacieho súdu je v časti týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch nepreskúmateľné (predovšetkým vzhľadom na to, že z odôvodnenia nevyplýva, v čom spočívala neoprávnenosť zásahu smerujúceho proti žalobcovi). So zreteľom na túto tzv. inú vadu konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v uvedenom výroku zrušil. Na záver odôvodnenia dodal, že pozbavenie osobnej slobody, ktorá je ústavne chránená (článok 17 Ústavy Slovenskej republiky) má svoj ústavný rámec a presné pravidlá. Do väzby možno vziať len osobu, proti ktorej bolo vznesené obvinenie a len na základe rozhodnutia súdu. Pokiaľ v čase zásahu (rozhodnutia o väzbe) sú splnené zákonom predvídané podmienky, ide o zásah zákonný, a preto aj oprávnený. Za predpokladu, že v dôsledku nových dôkazných skutočností je trestné stíhanie voči obvinenému zastavené, nemožno rozhodnutie o väzbe následne považovať za rozhodnutie, ktorým došlo k neoprávnenému zásahu do práv takejto osoby.

Krajský súd v Žiline rozsudkom z 28. februára 2006 sp. zn. 8 Co 450/2005 rozsudok Okresného súdu Žilina zo 17. apríla 2002 č.k. 9 C 297/2001-75 vo výroku, ktorým bola žalovaná zaviazaná zaplatiť žalobcovi titulom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sumu 300 000 Sk zmenil tak, že žalobu zamietol. Žalovanej nepriznal náhradu trov odvolacieho konania. Na odôvodnenie zmeňujúceho výroku rozsudku odvolací súd zopakoval skutkový rámec prejednávanej veci a poukázal na záverečnú časť odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu. V danom prípade mohol byť žalobca obvinený a mohol byť tiež vzatý do väzby – tento postup orgánov činných v trestnom konaní bol ale podložený právnym poriadkom Slovenskej republiky. Keďže v čase rozhodnutia o väzbe boli pre to splnené zákonom predvídané podmienky, bol zásah do osobnosti žalobcu zákonný, a preto aj oprávnený. Rozhodnutie o trovách odvolacieho konania odôvodnil poukazom na § 224 ods. 2 a § 142 ods. 2 O.s.p.

Uvedený rozsudok odvolacieho súdu napadol žalobca dovolaním, v ktorom uviedol, že ním napadnuté rozhodnutie súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Odvolací súd na jednej strane pripustil, že do osobnosti žalobcu bolo zasiahnuté závažným spôsobom, na druhej strane ale dospel k nesprávnomu právnomu záveru, že tento zásah bol oprávnený. Tento záver odporuje zásadám právneho štátu a narušuje ústavne garantovanú právnu istotu. Predmetný zásah do chránených osobnostných práv žalobcu bol neoprávnený; celkom jednoznačne to vyplýva aj z toho, že trestné stíhanie voči nemu bolo v konečnom dôsledku zastavené. Ak žalobca preukázateľne nespáchal trestný čin, pre ktorý bolo voči nemu vedené trestné stíhanie (pre ktorý bol vzatý do väzby) a ani s jeho spáchaním nemal nič spoločné, je neoprávnený akýkoľvek zásah štátnej moci vedený voči nemu. Otázka dodržania alebo nedodržania formálnych procesných postupov orgánov činných v trestnom konaní je pri tom právne bezvýznamná. Z týchto dôvodov dovolateľ žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť tomuto súdu na ďalšie konanie.

Vyjadrenie žalovanej k dovolaniu sa v spise nenachádza.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), ktorý je zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 238 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie treba zamietnuť.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatórne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody neposudzuje dovolací súd iba podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu tohto opravného prostriedku.

1. Vzhľadom na zákonnú povinnosť (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p., zaoberal sa dovolací súd otázkou, či v danej veci nejde o prípad nedostatku právomoci súdu, nedostatku spôsobilosti účastníka byť účastníkom konania, nedostatku riadneho zastúpenia procesne nespôsobilého účastníka, o prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, prípad nedostatku návrhu na začatie konania tam, kde konanie sa mohlo začať len na takýto návrh, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať, alebo prípad rozhodovania vylúčeným sudcom či súdom nesprávne obsadeným. Dovolateľ žiadnu z týchto väd nenamietol a vada uvedenej povahy nevyšla v dovolacom konaní najavo.

2. Inou vadou konania, na ktorú musí dovolací súd prihliadnuť aj vtedy, ak nie je v dovolaní namietaná (§ 242 ods. 1 O.s.p.), je procesná vada, ktorá na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Jej dôsledkom je vecná nesprávnosť, ktorej základom je porušenie procesných ustanovení upravujúcich postup súdu v občianskom súdnom konaní. Ani tzv. inú vadu konania dovolateľ nenamietol a žiadna vada uvedenej povahy nevyšla v dovolacom konaní najavo.

3. Dovolateľ v dovolaní uplatnil dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. tvrdiac, že napadnutý zmeňujúci výrok rozsudku odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

V prejednávanej veci žalobca v konaní na súdoch nižších stupňov uplatnil:

- a) nárok na náhradu škody v zmysle zákona č. 58/1969 Zb., o ktorom už ale bolo právoplatne rozhodnuté s tým, že Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 27. júla 2005 sp. zn. 5 Cdo 150/2003 dovolanie žalovanej proti (predchádzajúcemu) rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 17. júna 2003 sp. zn. 8 Co 1713/2002 v časti, ktorým bolo rozhodnuté o tomto nároku zamietol,

- b) nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 Občianskeho zákonníka), ktorá podľa názoru žalobcu opakovane prezentovaného pred súdmi všetkých stupňov (viď napr. č.l. 1, 4, 61, 92, 129 spisu) a tiež v samotnom dovolaní (predovšetkým v jeho časti IV.), bola spôsobená zásahom do osobnosti žalobcu; za zásah do chránených práv (§ 11 Občianskeho zákonníka) žalobca označil vznesenie obvinenia voči nemu, vzatie do väzby a mediálne šírenie informácií o jeho trestnom stíhaní.

Z procesných úkonov žalobcu v konaní vyplýva, že aj sám si plne uvedomoval a dôsledne rozlišoval uvedenú podstatu (a odlišnosť) oboch žalobou uplatnených nárokov. Opakovane žiadal, aby to vzali na zreteľ aj súdy. V spise je napríklad na č.l. 61 zaznamenaný prednes jeho právneho zástupcu zo 6. marca 2002, v zmysle ktorého „zo žiadnych našich podaní nevyplýva, že si uplatňujeme nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle ustanovení zákona č. 58/1969 Zb. Ide o nárok, ktorý je uplatnený v zmysle ustanovení § 11 až 13 Občianskeho zákonníka, teda nárok na ochranu osobnosti“. Keďže rozsudok Krajského súdu v Žiline z 28. februára 2006 sp. zn. 8 Co 450/2005 (t.j. dovolaním napadnutý rozsudok) sa už netýkal nároku žalobcu na náhradu ujmy (materiálnej alebo nemateriálnej) spôsobenej mu orgánmi štátu v zmysle zákona č. 58/1969 Zb., predmetom dovolacieho prieskumu nemohli byť otázky súvisiace s náhradou tejto ujmy. V dovolacom konaní bola posúdená správnosť (iba) dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bolo rozhodnuté o nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch z titulu zásahu do osobnosti žalobcu.

Občiansky zákonník v § 11 priznáva každej fyzickej osobe právo na ochranu proti zásahom do osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy. Zákon nedefinuje pojem zásah ani nepodáva výpočet konkrétnych foriem zásahov, ktorými môžu byť dotknuté jej osobnostné práva. Je ním však bezpochyby tak aktívne konanie, ako aj pasívne správanie (zdržanie sa konania alebo jeho opomenutie), ktoré má v zákone uvedené znaky. Týmito znakmi je predovšetkým neoprávnenosť zásahu (neoprávneným nie je zásah do osobnostnej sféry, ak sú dané okolnosti vylučujúce protiprávnosť konania, napr. výkon práva, plnenie povinnosti, svojpomoc, nutná obrana či krajná núdza) a tiež jeho objektívna spôsobilosť negatívne dopadnúť na osobnosť fyzickej osoby. Ak určité konanie vykazuje zákonné znaky zásahu do chránených osobnostných práv, má fyzická osoba právo najmä domáhať sa, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov a aby jej bolo poskytnuté primerané zadost'učinenie (§ 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadost'učinenie podľa § 13 ods. 1

Občianskeho zákonníka najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jej vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch (§ 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Výšku náhrady určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (§ 13 ods. 3 Občianskeho zákonníka).

Predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti je preto jednak to, že došlo k neoprávnenému zásahu a jednak to, že tento zásah bol objektívne spôsobilý privodiť ujmu na chránených osobnostných právach. Obe náležitosti musia byť splnené, aby vznikol právny vzťah, obsahom ktorého je na jednej strane právo domáhať sa ochrany podľa § 11 Občianskeho zákonníka a na druhej strane povinnosť znášať sankcie uložené súdom. Účastníkom, ktorý je v rámci tohto právneho vzťahu nositeľom uvedeného oprávnenia (subjektom ochrany), je fyzická osoba, do osobnostných práv ktorej bolo zasiahnuté. Účastníkom, ktorý je nositeľom povinnosti upustiť od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti alebo odstrániť následky zásahov alebo poskytnúť primerané zadosťučinenie, je vždy tá fyzická alebo právnická osoba, ktorá sa dopustila určitého konania neoprávnene zasahujúceho do chránených osobnostných práv (je pôvodcom alebo subjektom zásahu).

Otázku, kto je v tom – ktorom prípade subjektom ochrany a kto je subjektom zásahu, musí súd v konaní o ochranu osobnosti riešiť vždy medzi prvými. Pokiaľ súd nemá vyriešenú otázku, do práv koho bolo zasiahnuté, a kto sa dopustil zásahu, nie je (ešte) opodstatnené riešenie otázky nedovolenosti zásahu, jeho intenzity a dôsledkov, existencie príčinnej súvislosti medzi zásahom a spôsobenou nemajetkovou ujmu, adekvátnosti požadovanej formy nápravy spôsobenej ujmy, splnenia podmienok pre priznanie náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch, primeranosti výšky priznávaného zadosťučinenia a pod. Je totiž logické, že spornosť v týchto otázkach, môže byť v konaní o ochranu osobnosti riešená len medzi subjektmi, ktorých sa táto spornosť týka – medzi subjektom ochrany a subjektom zásahu. Z tohto hľadiska je preto predpokladom úspešného uplatnenia práva na ochranu osobnosti nielen zistenie, že žalobca je fyzickou osobou, ktorej osobnostné práva boli porušené alebo ohrozené, ale rovnako zistenie, že žalovaný (fyzická alebo právnická osoba) sa dopustil toho konania, ktoré žalobca v konaní považoval za zásah do jeho chránených práv a z ktorého vyvodzoval svoje právo na ochranu osobnosti. Obe zisťovania sú súčasťou skúmania, kto je v konaní vecne legitimovaný. Vecnou legitímáciou sa rozumie stav vyplývajúci z hmotného

práva, v rámci ktorého je jeden z účastníkov nositeľom oprávnenia (je aktívne legitimovaný) a druhý účastník je nositeľom právnej povinnosti (je pasívne legitimovaný). Nedostatok vecnej legitímácie (aktívnej alebo pasívnej) vedie vždy k zamietnutiu návrhu na začatie konania meritórnym rozhodnutím.

V danej veci žalovaná v odvolaní (vid' č.l. 162 spisu) poukázala na to, že nie je pasívne legitimovaná. Odvolací súd sa v odôvodnení svojho rozsudku otázkou, či žalovaná je v danom právnom vzťahu nositeľkou povinnosti, výslovne nezaoberal, avšak z toho, že pristúpil k posudzovaniu otázky, či žalobcom skutkovo opisovaný a žalovanej vytýkaný zásah vykazuje znaky neoprávneného (nedovoleného) zásahu do osobnostných práv žalobcu, možno usúdiť, že vychádzal zo záveru o danosti pasívnej legitímácie žalovanej. S týmto záverom dovolací súd nesúhlasí.

Žalobca počas celého konania z hľadiska skutkového tvrdil, že k zásahu do jeho osobnostných práv došlo postupom (prípadne rozhodnutiami) orgánov činných v trestnom konaní (konkrétne jeho obvinením, vzatím do väzby a obmedzovaním osobnej slobody) a tiež informovaním verejnosti o priebehu tohto trestného stíhania. Žalovaná ale bezpochyby tieto rozhodnutia nevydala, vytýkaného konania sa nedopustila (žalobcu nezadržala, nevzala do väzby, verejnosť o trestnom stíhaní neinformovala), preto z hľadiska žalobou uplatneného nároku na náhradu nemajetkovej ujmy nemôže byť považovaná za subjekt zásahu. Žaloba teda v časti, v ktorej sa žalobca domáhal náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch v zmysle ustanovenia § 13 Občianskeho zákonníka, nesmerovala voči tomu, kto bol pasívne legitimovaný – žalovaná sa nedopustila konania, ktoré podľa žalobcom tvrdených skutkových okolností zasiahlo do jeho osobnosti. Na tom, že v danom prípade žalovaná nie je subjektom zásahu (pôvodcom žalobou vytýkaného správania orgánov činných v trestnom konaní), nič nemení skutočnosť, že žalovanou je Slovenská republika – Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Z hľadiska určenia subjektu zásahu do osobnostných práv nemožno štát (Slovenskú republiku) ani ústredný orgán štátnej správy pre súdy a väzenstvo (Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky) stotožňovať s odlišnými subjektmi (policajnými orgánmi, prokuratúrou, súdmi, médiami a pod.), ktoré majú samostatnú právnu subjektivitu a nesú vlastnú zodpovednosťou za prípadné zásahy do osobnostných práv fyzických osôb.

So zreteľom na uvedené malo žalobu zamietajúce rozhodnutie odvolacieho súdu spočívať primárne na právnom závere, že žalovaná nie je vo vzťahu k žalobou uplatnenému nároku na náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle § 11 až 13 Občianskeho zákonníka vecne (pasívne)

legitimovaná. Skutočnosť, že odvolací súd svoj rozsudok nezaložil na konštatovaní nedostatku pasívnej legitimácie žalovanej, ale na tom, že do osobnostných práv žalobcu nebolo zasiahnuté neoprávneným a nedovoleným zásahom, nezakladá však nesprávnosť rozsudku odvolacieho súdu, ktorá by mala viesť k zrušeniu rozsudku odvolacieho súdu dovolacím súdom. Dôvodom pre toto konštatovanie dovolacieho súdu je, že iný právny záver by nemohol byť zaujatý ani vtedy, ak by konanie o náhradu nemajetkovej ujmy (spôsobenej údajne v žalobcom uvádzanom skutkovom rámci) bolo vedené proti pasívne legitimovanému účastníkovi konania. Niektoré zásahy do osobnosti fyzickej osoby, i keď sa zdanlivo javia ako odporujúce objektívnemu právu, nemožno totiž považovať za neoprávnené vtedy, keď sú dané okolnosti vylučujúce neoprávnenosť zásahu. O neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby nejde napríklad vtedy, keď zasahujúcim je orgán štátu pri plnení jeho úloh vyplývajúcich zo zákona. Dochádza tu k stretu dvoch záujmov, pri ktorom sa individuálny záujem fyzickej osoby, do osobnosti ktorej sa zasahuje, dostáva do kolízie s vyšším (verejným) záujmom, ktorému sa priznáva prednosť. V dôsledku toho aj podľa názoru dovolacieho súdu nejde o neoprávnený zásah do osobnosti fyzickej osoby vtedy, keď je proti nej v súlade so zákonnými podmienkami vznesené obvinenie z trestného činu a aj ďalšie úkony orgánov činných v trestnom konaní zasahujúce do práv tejto fyzickej osoby (§ 11 Občianskeho zákonníka) sú vykonávané v medziach zákona; na tom sa nič nemení ani v prípade, ak by neskôr prípadne aj došlo k zastaveniu trestného stíhania voči tejto fyzickej osobe alebo k jej prepusteniu z väzby alebo aj k oslobodeniu spod obžaloby.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým zamietol žalobu v časti týkajúcej sa náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 300 000 Sk, je v konečnom dôsledku správne. So zreteľom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu zamietol podľa § 243b ods. 1 O.s.p.

V dovolacom konaní (procesne) úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi, ktorý úspech nemal (§ 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s ustanoveniami § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nepriznal žalovanej náhradu trov dovolacieho konania, lebo nepodala návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 4 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok

V Bratislave 30. júla 2008

**JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia: